

Nya rön

nya.ron@lakartidningen.se

Sökstrategier för att hitta systematiska litteraturöversikter i Medline/PubMed

■ Tillgång till systematiska litteraturöversikter, systematic reviews, kan anses vara grunden för evidensbaserad praxis. Det är också viktigt med sökrutiner som gör det lätt att hitta systematiska översikter om en eftersökt klinisk problemställning.

Det finns ingen indexeringsterm, varken MeSH eller Publication Type, som kan användas för att identifiera systematiska översikter i Medline och PubMed. I stället används kombinationer av specifika sökord tillsammans med ämnesspecifika sökord för att fånga in systematiska översikter.

Ett stort antal systematiska översikter som publicerades under år 2000 i 161 noga utvalda tidskrifter – som ingår i Medline – undersöktes med avseende på hur de beskrivs i metodologiska termer.

Totalt 753 (1,5 procent) av 49 028 artiklar i de 161 tidskrifterna klassificerades som systematiska översikter.

Av 4 862 unika termer, som beskrev studietypen systematisk översikt valdes de med en sensitivitet på >50 procent och en specificitet på >75 procent.

En till fem av utvalda termer kombinerades till sammanlagt 782 485 unika sökstrategier som validitetstestades avseende sensitivitet, specificitet och precision i delmängder av Medline via Ovidsystemet.

Sensitivitet definieras som andelen systematiska översikter som hittas om ett ämnesområde.

Specificitet är andelen icke-systematiska översikter som inte hittas.

Precision är andelen hittade artiklar som är systematiska översikter.

Det inverterade värdet av precision anger hur många abstrakt/artiklar som måste gås igenom innan man hittar en som är relevant, »number needed to read«.

Sökstrategin med högst sensitivitet: 99,9 procent, och 52 procents specificitet och 3 procents precision bestod av följande söktermer som här formulerats för PubMed:

- *search*[Title/Abstract] OR meta analysis[Publication Type] OR meta analysis [Title/Abstract] OR meta analysis[MeSH Terms] OR review [Publication Type] OR diagnosis [MeSH Subheading] OR associated [Title/Abstract].*

Sökstrategin med minst skillnad mellan sensitivitet, 98 procent, och specificitet, 91 procent, och 14 procents precision:

- *meta analysis[Publication Type] OR meta analysis[Title/Abstract] OR meta analysis[MeSH Terms] OR review[Publication Type] OR search*[Title/Abstract].*

Sökstrategin med högst precision, 57 procent, 71 procents sensitivitet och 99 procents specificitet.

- *medline[Title/Abstract] OR (systematic[Title/Abstract] AND review [Title/Abstract]) OR meta-analysis [Publication Type].*

I originalarbetet finns sökstrategierna formulerade för Medline via Ovid. Här exemplifierade sökstrategier är enklare att använda (färre söktermer) än tidigare utarbetade sökstrategier för systematiska översikter. Samtidigt uppnås – i de två först redovisade fallen – högre sensitivitet.

Det enklaste sättet att hitta systematiska översikter är dock att söka i Cochrane Library, där det finns både översikter från Cochrane Collaboration och översikter från andra forskningsorganisationer i databaserna DARE och HTA.

För att komma åt nyligen publicerade systematiska översikter i vetenskapliga tidskrifter är det emellertid av värde att söka PubMed eller Medline under det senaste året och använda ovannämnda sökstrategier. Sökningens syfte – att vara så fullständig som möjligt eller att få tag på något snabbt – är avgörande för vilken av sökstrategierna som väljs (högst sensitivitet, minsta skillnad mellan sensitivitet och specificitet eller högsta precision).

Förhoppningsvis kommer även systematiska översikter i Medline/PubMed att indexeras med en specifik indexeringsterm (Publication Type) på samma sätt som görs med meta-analyser och randomiserade studier.

Cochrane Library finns sedan årskiftet tillgängligt utan kostnad för användare i Sverige, (se www.sbu.se).

Viveka Alton
alton@sbu.se

Montori VM, et al. Optimal search strategies for retrieving systematic reviews from Medline: analytical survey. *BMJ*. 2005;330:68.

Flyktingkräck har drabbat makthavare

■ FN:s flyktningorgan United Nations High Commissioner for Refugees har nyligen uppskattat antalet asylsökande flyktingar i världen till 17 084 100. 4 242 300 av dessa sökte asyl i Europa.

Hälsotillståndet hos dessa människor som inget land vill ha är ofta bedrövligt. Många lider av obehandlade infektionssjukdomar som

Josef Milerad
medicinsk chefredaktör

tuberkulos och HIV/aids, och ännu fler har psykiska problem. Bakom EU-ländernas försäkringar om rätten till vård finns en dold rädsla att hjälpen kan uppfattas som en inbitt till andra sjuka och desperata människor att söka asyl. Rädsla kan göra oss etikblinda.

»Behandlingen av asylsökande är en frontalattack på människors hälsa, mänskliga rättigheter och social anpassning« skrev tre kända psykiatriprofessorer i en gemensam ledare i *Lancet* år 2001.

På vår webbplats finns en kunskapsöversikt om apatiska flyktingbarn av professor Tor Lindberg. En artikel om en mottagning för illegala flyktingar, bekostad av Läkare utan gränser, kommer. Artiklarna kan ge anledning till en del reflektioner. Makthavare som utåt talar sig varma för »solidaritet med de svaga« tycks mest vändas över att solidaritet i praktiken skickar ut »fel signaler«. De många läkare som idag omsätter politikens solidaritetsdeklarationer i praktisk handling genom att hjälpa svårt utsatta flyktingar blir inte precis hyllade för sina insatser. Det borde de bli. Vi kanske skulle instifta ett »Samvetspris« till dem som följer Hippokrateseden på ett särskilt förtjänstfullt sätt. En värdig kandidat till priset skulle kunna vara Barnläkarförningens arbetsgrupp för flyktingbarn, som tagit fram det aktuella kunskapsunderlaget. Läkerekretsen är välkommen med fler förslag.

josef.milerad@lakartidningen.se

